

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту
Факультет фізичного виховання

Кафедра теорії і методики фізичного виховання

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри ТМФВ
к.фіз.вих., доцент

_____ І.В. Степанова
" 16 " 05 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАНІ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

_____ Магістр
(ступінь вищої освіти)

галузь знань 01 Освіта /педагогіка
спеціальність 014 "Середня освіта"
спеціалізація 014. 11 Середня освіта (фізична культура)
спеціальність 017 "Фізична культура і спорт"
спеціалізація викладач фізичного виховання
спеціалізація методика спортивно-масової роботи
факультет "Фізичне виховання"
вид дисципліни Обов'язкова

2018-2019 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні педагогічні та інноваційні технології»
для здобувачів ступеню вищої освіти магістр, галузь знань – 01 “Освіта”, спеціальності
014 “Середня освіта”, 017 “Фізична культура і спорт”

Розробники:

Москаленко Наталія Василівна

Доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор кафедри теорії і методики
фізичного виховання Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту.

Демідова Оксана Миколаївна

Кандидат наук з фізичного виховання і спорту, старший викладач кафедри теорії і
методики фізичного виховання Придніпровської державної академії фізичної культури
і спорту.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри теорії і методики фізичного виховання,
факультету “Фізичне виховання”, Придніпровської державної академії фізичної культури і
спорту.

Протокол № 10 від “16” 05 2018 року.

Завідувач кафедри _____ Степанова І.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

“16” травня 2018р.

Ó Москаленко Н.В., 2018 рік

Ó Демідова О.М., 2018 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань <u>01 “Освіта”</u> (шифр і назва)	Обов’язкова	
	Спеціальність <u>014 Середня освіта</u> <u>017 Фізична культура і спорт</u> (шифр і назва)		
Модулів – 2	Спеціалізація: <u>вчитель фізичної культури;</u> <u>викладач фізичного</u> <u>виховання;</u> <u>методика спортивно-масової</u> <u>роботи.</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 5		2-й	—
Загальна кількість годин - 150		Семестр	
		3-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента -9,6	Ступінь вищої освіти: <u>«Магістр»</u>	Лекції	
		22 - год.	—
		Практичні, семінарські	
		22- год.	—
		Лабораторні	
		—	—
		Самостійна робота	
		106- год.	—
Індивідуальні завдання: —			
Вид контролю:			
іспит	—		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: оволодіння майбутніми фахівцями системою сучасних методичних знань та інноваційних технологій в процесі професійної діяльності викладача фізичного виховання, вміннями інтегрувати знання, які отримані у суміжних дисциплінах, методиках, знаходити шляхи реалізації цих знань у практичній роботі.

Завдання:

1. Формування у майбутніх спеціалістів уяви про зміст сучасних педагогічних та інноваційних технологій, які викладаються у навчальних закладах освіти.
2. Ознайомлення студентів з сучасними вимогами щодо методики викладання педагогічних та інноваційних технологій, які регламентовані положеннями Закону України “Про фізичну культуру та спорт”, Державною програмою розвитку фізичної культури та спорту в Україні.
3. Формування вмінь планувати, організовувати і впроваджувати експериментальні програми та технології в галузі фізичного виховання.

Компетентності формування яких передбачає навчальна дисципліна:

1. здатність оптимізувати навчально-виховний процес на основі інтегрованого навчання із застосуванням елементів інноваційних методів навчання і виховання;
2. здатність реалізації принципу розвиваючого навчання, забезпечення гнучкості та можливості до нововведень;
3. здатність використовувати здоров'язберігаючі технології фізичної культури; готовність до систематизації, узагальнення та поширення вітчизняного та закордонного досвіду в професійній сфері;
4. здатність аналізувати та проектувати на сучасному рівні освітній процес, науково-дослідну, організаційно-управлінську, спортивну, фізкультурно-оздоровчу діяльність, у тому числі в умовах інклюзивної освіти;
5. здатність розробляти проекти й методичну документацію в сфері фізичної культури і спорту з обліком соціальних, морфофункціональних, психологічних особливостей контингенту різної статі та віку, природничих і економічних особливостей регіону;
6. здійснювати пропаганду фізичної культури, спорту, туризму, здорового способу життя з використанням сучасних інформаційних технологій;
7. здатність здійснювати професійну та особистісну самоосвіту, проектувати подальші освітні маршрути і професійну кар'єру.

Передумови для вивчення дисципліни (перелік дисциплін, які вивчалися раніше): теорія і методика фізичного виховання в навчальних закладах освіти, іноземна мова; теорія і методика гімнастики, теорія і методика легкої атлетики; підвищення педагогічної майстерності; педагогіка; загальна та спортивна фізіологія людини; безпека життєдіяльності; основи, теорія і методика здоров'я та здорового способу життя; дошкільне фізичне виховання; основи педагогічної майстерності; ритміка та хореографія; сучасні оздоровчі технології.

У результаті вивчення навчальної дисципліни фахівець повинен **знати** : особливості реалізації інноваційних освітніх технологій в системі фізичного виховання та спорту, зміст інноваційних технологій в системі фізичного виховання, науково – теоретичні підходи до формування знань з основ здорового способу життя, теретико-методологічні засади проектування концепції інноваційної програми фізкультурно-оздоровчої роботи в загальноосвітніх навчальних закладах, нові підходи до формування теоретичних знань з фізичної культури, особливості використання міжпредметних зв'язків на уроках, організацію і методику проведення самостійних занять з дітьми шкільного віку, основні напрямки роботи по взаємодії сім'ї і школи, принципи організації шкіл здоров'я, сучасні підходи до організації шкіл здоров'я в Україні та за кордоном, зміст сучасних педагогічних технологій: особистісно-орієнтованого, розвиваючого, диференційованого навчання, інтерактивних, здоров'язберігаючих технологій, особливості формування мотивації до самовдосконалення засобами фізичної культури та спорту; основи програмування у фізичному вихованні; компетентнісний потенціал галузі фізичне виховання; загальноосвітні орієнтири Нової української школи на основі компетентнісного підходу; перспективи розвитку інклюзивної освіти в галузі фізичної культури України.

Підготовлений фахівець повинен **вміти**: визначати проблеми, мету, завдання інноваційної програми фізкультурно-оздоровчої роботи, складати план стратегічних дій щодо реалізації фізкультурно-оздоровчих програм, визначати інноваційні підходи щодо вдосконалення фізкультурно-оздоровчої роботи, реалізовувати міжпредметні зв'язки на заняттях з фізичної культури, конструювати і виявляти оптимальні методики навчально-виховної, спортивно-масової і фізкультурно-оздоровчої роботи з урахуванням

індивідуальних особливостей різних категорій населення, застосовувати в процесі фізкультурно-оздоровчих занять систему особистісно-орієнтованого фізичного виховання, забезпечувати необхідні передумови щодо формування мотивації до самовдосконалення засобами фізичної культури і спорту, планувати систему фізкультурно-оздоровчих занять для різних категорій населення; складати програму самостійних занять для дітей молодшого та середнього шкільного віку, використовувати методи моделювання і прогнозування фізкультурно-оздоровчих занять для різних категорій населення, використовувати нетрадиційні методи оздоровлення на заняттях з фізичної культури, реалізовувати компетентнісний підхід в навчанні.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Реформування системи фізичного виховання в закладах загальної середньої освіти.

Тема 1. Основи реформування системи фізичного виховання в закладах загальної середньої освіти у відповідності до проекту “Нова Українська школа”.

Новий стандарт повної загальної середньої освіти. Модель компетентнісного підходу в освітньому процесі. Загальноосвітні орієнтири “Нової Української школи” на основі компетентнісного підходу. Компетентнісний потенціал галузі “фізкультурна освіта”.

Тема 2. Інклюзивна освіта: стан і перспективи розвитку в Україні.

Концепція розвитку інклюзивної освіти в Україні. Основні ідеї інклюзивного навчання. Інклюзивна школа. Інклюзивна освіта. Переваги та недоліки інклюзивної освіти. Перспективи розвитку інклюзивної освіти в галузі фізичної культури України.

Змістовий модуль 2.

Інновації та інноваційна діяльність в закладах загальної середньої освіти у сфері фізичної культури і спорту.

Тема 3. Теоретико-методологічні засади проектування концепції інноваційної програми фізкультурно-оздоровчої роботи в закладах загальної середньої освіти.

Умови проектування концепції інноваційної програми фізкультурно-оздоровчої роботи в школах.

Структура, мета інноваційної програми. Проблеми, на вирішення яких зорієнтована інноваційна програма фізкультурно-оздоровчої роботи в загальноосвітніх школах. Стратегія здійснення змін в системі фізкультурно-оздоровчої роботи. Нововведення, за рахунок впровадження яких передбачається вирішення проблем. Ресурсне та кадрове забезпечення інноваційної програми.

Модель проекту інноваційної програми фізкультурно-оздоровчої роботи.

Тема 4. Інноваційні підходи до організації фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми шкільного віку в Україні. Теоретико-методичні основи фізичного виховання шкіл окремих країн-учасниць Європейського союзу.

Теорія розвиваючого навчання. Проблемно-діяльнісний підхід до навчання. Вальдорфська школа. Система інтенсивного навчання В.Ф. Шаталова. Концепція особистісної фізичної культури. Концепція спортивно-орієнтованого фізичного виховання.

Структура системи освіти дітей шкільного віку у країнах Європи. Програмно-нормативні засади фізичного виховання у країнах-учасниках Європейського союзу. Організація фізичного виховання і спорту у школах країн Європейського союзу.

Змістовий модуль 3.

Методика вдосконалення позаурочних форм занять та організаційно-методичні підходи щодо створення шкіл здоров'я.

Тема 5. Організація самостійних занять дітей шкільного віку. Взаємодія сім'ї і школи в організації фізкультурно-оздоровчої роботи.

Проблеми організації самостійних занять фізичною культурою. Педагогічні положення, правила складання системи самостійних занять.

Особливості організації і методика проведення занять з дітьми молодшого шкільного віку та старшого шкільного віку.

Основні напрямки реформування змісту та умов взаємодії сім'ї і школи.

Основні форми роботи з фізичного виховання в системі сім'я-школа.

Тема 6. Планування та створення шкіл здоров'я.

Теоретичні основи діяльності Європейської мережі шкіл здоров'я у країнах Східної Європи. Основні принципи організації шкіл здоров'я. Взаємодія сім'ї, школи, суспільних організацій в створенні шкіл здоров'я. Практика і перспективи використання досвіду Європейської мережі шкіл сприяння здоров'ю в Україні. Сучасні підходи до організації шкіл здоров'я в Україні та за кордоном.

Змістовий модуль 4.

Нові підходи до організації фізичного виховання різних груп населення.

Тема 7. Формування мотивації до самовдосконалення учнів закладів загальної середньої освіти засобами фізичної культури.

Формування мотивації до самовдосконалення учнів загальноосвітніх шкіл засобами фізичної культури і спорту.

Мотиви до занять фізичною культурою і спортом школярів. Спортивні інтереси школярів. Фактори, які впливають на мотивацію школярів до занять фізичною культурою і спортом. Самооцінка стану здоров'я школярів.

Тема 8. Нові підходи до формування теоретичних знань з фізичної культури.

Проблеми формування теоретичних знань з фізичної культури.

Особливості формування теоретичних знань з фізичної культури з дітьми молодшого шкільного віку.

Особливості формування теоретичних знань з фізичної культури з дітьми середнього і старшого шкільного віку.

Формування міжпредметних зв'язків на заняттях з фізичної культури. Методи визначення рівня міжпредметної цільності уроку з фізичної культури. Особливості використання засобів для формування міжпредметних зв'язків на уроках. Методика проведення інтегрованих та сюжетних уроків.

Програмування занять у фізичному вихованні. Визначення рівня фізичної підготовленості різних категорій населення. Складання і аналіз профільної карти фізичної підготовленості. Експрес-оцінка фізичного стану різних категорій населення. Аналіз показників захворюваності. Складання індивідуальних програм самостійних фізкультурно-оздоровчих занять.

Змістовий модуль 5.

Технології інтерактивного навчання в системі фізичного виховання.

Тема 9. Особистісно-орієнтоване фізичне виховання. Диференційоване навчання в системі фізичного виховання.

Особистісно-орієнтоване виховання – нова освітня філософія. Виховна позиція – розуміння дитини. Теоретичні та методичні аспекти особистісно-орієнтованого підходу у фізичному вихованні дітей. Особливості особистісно-орієнтованих виховних технологій та їх функціонування у виховному процесі. Вихователь у контексті особистісно-орієнтованих технологій. Дитина в силовому полі особистісно-орієнтованих виховних технологій.

Особливості диференційованого навчання. Етапи та різновиди диференціації навчання. Диференціація змісту навчання. Контроль в умовах диференційованого навчання.

Тема 10. Використання інтерактивних технологій навчання в системі фізичного виховання. Використання комп'ютерних технологій у фізичному вихованні різних груп населення.

Використання інтерактивних технологій навчання в системі фізичного виховання. Особливості інтерактивних технологій. Засоби і методи, що застосовуються при інтерактивному навчанні. Підготовка викладача до використання інтерактивних технологій.

Використання комп'ютерних технологій у фізичному вихованні різних груп населення. Оцінка теоретичних знань з фізичної культури за допомогою комп'ютерних програм. Інформаційні технології у фізичному вихованні школярів і студентів. Використання комп'ютерних технологій в оздоровчому фітнесі.

Тема 11. Впровадження здоров'язберігаючих технологій у фізичне виховання.

Проблеми здоров'я учнівської молоді. Компетентнісний підхід при реалізації технологій здоров'язбереження. Реалізація здоров'я- зберезувальних технологій у фізичному вихованні.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекції	практ.	семінаські	Інд.	сам. раб.		лекції	практ.	семінаські	Інд.	сам. раб.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Реформування системи фізичного виховання в закладах загальної середньої освіти												
Тема 1. Основи реформування системи фізичного виховання в закладах загальної середньої освіти у відповідності до проекту “Нова Українська школа”.	12	2		2			8					
Тема 2. Інклюзивна освіта: стан і перспективи розвитку в Україні.	12	2		2			8					
Разом за змістовим модулем 1	24	4		4			16					
Змістовий модуль 2. Інновації та інноваційна діяльність в закладах загальної середньої освіти у сфері фізичної культури і спорту.												
Тема 3. Теоретико-методологічні засади проектування концепції іноваційної програми фізкультурно-оздоровчої роботи в закладах загальної середньої освіти.	14	2		2			10					
Тема 4. Інноваційні підходи до організації фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми шкільного віку в Україні. Теоретико-методичні основи фізичного виховання шкіл окремих країн-учасниць Європейського союзу.	18	2		2			14					
Разом за змістовим модулем 2	32	4		4			24					

Змістовий модуль 3. Методика вдосконалення позаурочних форм занять та організаційно-методичні підходи щодо створення шкіл здоров'я.											
Тема 5. Організація самостійних занять дітей шкільного віку. Взаємодія сім'ї і школи в організації фізкультурно-оздоровчої роботи.	12	2		2		8					
Тема 6. Планування та створення шкіл здоров'я.	10	2		2		6					
Разом за змістовим модулем 3	22	4		4		14					
Змістовий модуль 4. Нові підходи до організації фізичного виховання різних груп населення											
Тема 7. Формування мотивації до самовдосконалення учнів закладів загальної середньої освіти засобами фізичної культури.	10	2		2		6					
Тема 8. Нові підходи до формування теоретичних знань з фізичної культури.	22	2		2		18					
Разом за змістовим модулем 4	32	4		4		24					
Змістовий модуль 5. Технології інтерактивного навчання в системі фізичного виховання.											
Тема 9. Особистісно-орієнтоване фізичне виховання. Диференційоване навчання в системі фізичного виховання.	12	2		2		8					
Тема 10. Використання інтерактивних технологій навчання в системі фізичного виховання. Використання комп'ютерних технологій у фізичному вихованні різних груп населення.	16	2		2		12					
Тема 11. Впровадження здоров'язберігаючих технологій у фізичне виховання.	12	2		2		8					
Разом за змістовим модулем 5	40	6		6		28					
Всього	150	22		22		106					

10. Методи навчання

Лекційні, семінарські, практичні заняття, консультації. Вивчення навчально-методичної літератури, самостійна робота студента. Використання методів наочності в процесі лекційних, семінарських занять.

11. Методи контролю

1. Поточний контроль з теми заняття, у тому числі з самостійної роботи за усіма формами, передбаченими робочою програмою, оцінювання виконання завдань, опитування, контрольні роботи, тестування.

2. Підсумковий контроль – іспит.

Теоретичні питання поточного та семестрового контролю.

1. Дати характеристику стану здоров'я дітей шкільного віку. Визначити фактори, які його визначають.
2. Визначити поняття «психічне здоров'я». Завдання "Психологічної служби школи" щодо покращення психічного здоров'я.
3. Форми психопрофілактичної роботи в закладах освіти.
4. Визначити поняття «фізичне здоров'я». Формування фізичного здоров'я учнів з використанням сучасних форм інноваційної програми фізкультурно-оздоровчої роботи.
5. Визначити поняття «соціальне здоров'я». Формування соціального здоров'я учнів з використанням сучасних форм інноваційної програми фізкультурно-оздоровчої роботи.
6. Інноваційні підходи до організації фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми шкільного віку.
7. Спрямованість фізичних навантажень у фізкультурно-оздоровчих заняттях з дітьми шкільного віку.
8. Визначити завдання сучасної школи щодо збереження і зміцнення здоров'я дітей.
9. Дати загальну характеристику концепції інноваційної програми фізкультурно-оздоровчої роботи в школах.
10. Визначити умови проектування концепції інноваційної програми фізкультурно-оздоровчої роботи в школах.
11. Визначити принципи, на яких ґрунтується концепція проектування інноваційної програми фізкультурно-оздоровчої роботи.
12. Проблеми та мета організації фізкультурно-оздоровчої роботи в закладах освіти.
13. Розкрити форми з фізичного виховання, які забезпечують високий рівень рухової активності дітей шкільного віку.
14. Форми роботи школи по формуванню знань з основ здорового способу життя.
15. Нововведення, за рахунок впровадження яких передбачається вирішення проблеми вдосконалення фізкультурно-оздоровчої роботи.
16. Ресурсне та кадрове забезпечення інноваційної програми фізкультурно-оздоровчої роботи.
17. Методика проведення інтегрованого уроку фізичної культури.
18. Методика проведення сюжетного уроку фізичної культури.
19. Формування міжпредметних зв'язків на заняттях з фізичної культури.
20. Методологічні основи організації занять з теоретичної підготовки на уроках фізичної культури.

21. Сучасні технології організації фізкультурно-оздоровчих занять з фізичного виховання в режимі дня школи.
22. Основні вимоги до сучасного уроку фізичної культури.
23. Основи організації самостійних занять з дітьми шкільного віку.
24. Основи організації самостійних занять зі студентами.
25. Основи програмування занять у фізичному вихованні.
26. Формування мотивації до самовдосконалення учнів закладів освіти засобами фізичної культури і спорту.
27. Мотиви занять фізичною культурою і спортом у школярів.
28. Охарактеризувати фактори, які впливають на мотивацію школярів, щодо занять фізичною культурою і спортом.
29. Охарактеризувати інноваційні технології зміцнення здоров'я старшокласників у процесі самостійних занять фізичним вихованням.
30. Особливості застосування комп'ютерних технологій у фізичному вихованні і спорті.
31. Оцінка теоретичних знань з фізичної культури за допомогою комп'ютерних програм.
32. Особливості програмування занять фізичною культурою залежно від фізичного стану школярів з використанням комп'ютерних програм.
33. Структура комп'ютерної програми "КІФЗОШ".
34. Основи використання комп'ютерних технологій навчання для опанування старшокласниками теоретичних знань у процесі самостійних занять фізичним вихованням.
35. Взаємодія сім'ї і школи в організації фізкультурно-оздоровчої роботи.
36. Мета, завдання та організація "Шкіл здоров'я".
37. Впровадження здоров'язберігаючих технологій у фізичне виховання.
38. Особливості навчання учнів в умовах здоров'язбережувальної педагогіки.
39. Особистісно-орієнтоване фізичне виховання.
40. Використання інтерактивних технологій навчання в системі фізичного виховання.
41. Диференційоване навчання в системі фізичного виховання.
42. Види та форми диференціаційованого навчання в системі фізичного виховання.
43. Основи використання комп'ютерних технологій у фізичному вихованні різних груп населення.
44. Реформування системи фізичного виховання в закладах освіти України.
45. Характеристика проекту "Нова Українська школа".
46. Компетентнісний потенціал галузі фізкультурна освіта.
47. Структура системи освіти дітей шкільного віку у країнах Європи.
48. Програмно-нормативні засади фізичного виховання у країнах-учасницях Європейського союзу.
49. Організація фізичного виховання і спорту в школах країн Європейського союзу.
50. Концепція інклюзивної освіти в Україні.
51. Організація фізичного виховання в школах Фінляндії.
52. Організація фізичного виховання в школах Англії.
53. Організація фізичного виховання в школах Греції.
54. Організація фізичного виховання в школах Італії.
55. Організація фізичного виховання в школах Франції.
56. Основи розвиваючого навчання у фізичному вихованні.
57. Сучасні шляхи підвищення рухової активності дітей шкільного віку та студентської молоді.
58. Поняття "інновація" та "інноваційні технології".

59. Характеристика педагогічної інноваційної технології та навчальної інноваційної технології.
60. Нормативно-правова база інноваційної програми фізкультурно-оздоровчої роботи.
61. Загальна характеристика проекту стандарту початкової освіти.
62. Диференційований підхід до планування фізичних навантажень в самостійних заняттях з фізичного виховання студентів після гострих респіраторних захворювань.
63. Сучасні підходи до організації занять спортивними танцями для дітей молодшого шкільного віку.

12. Розподіл балів, які отримують студенти (Іспит)

	Змістовий модуль №1		Змістовий модуль № 2		Змістовий модуль №3		Середнє значення	Підсумковий тест (іспит)	Сума
	T1	T2	T3	T4	T5	T6			
Поточне опитування	20 – 30	20 – 30	20 – 30	20 – 30	20 – 30	20 – 30	40 – 60	20 – 40	60 – 100
Самостійна робота	20 – 30	20 – 30	20 – 30	20 – 30	20 – 30	20 – 30			
	Змістовий модуль №4		Змістовий модуль № 5						
	T7	T8	T9	T10	T11				
Поточне опитування	20 – 30	20 – 30	20 – 30	20 – 30	20 – 30				
Самостійна робота	20 – 30	20 – 30	20 – 30	20 – 30	20 – 30				

T1, T2 ... T11– теми змістових модулів.

ІСПИТ

Критерії оцінки опитування за пройденою темою

Кількість балів	Критерії оцінювання
29-30	Студент бездоганно відповів на питання, навів багато прикладів, проявив глибокі системні знання програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури з предмету вивчення.
27-28	Студент правильно відповів на питання, але навів не достатньо прикладів, проявив хороші знання програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури з предмету вивчення.
25-26	Студент на достатньому рівні відповів на питання, навів достатньо прикладів, проявив знання програмного матеріалу та основної літератури з предмету вивчення.
23-24	Студент не досить повно відповів на питання, не зовсім послідовно і логічно, припустився помилок, але навів приклади, виявив достатні знання програмного матеріалу та основної літератури з предмету вивчення.

21-22	Студент не послідовно і не логічно відповів на питання та не навів достатньо прикладів, але проявив знання програмного матеріалу та основної літератури з предмету вивчення.
20	Студент не послідовно, не логічно, із суттєвими помилками відповів на питання, не навів прикладів, але проявив знання програмного матеріалу з предмету вивчення.
1 – 19	Відповідь студента не розкриває суті питання.
0	Студент не зробив спроби відповісти на питання.

Критерії оцінки виконання самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
29-30	Студент бездоганно виконав самостійну роботу в повному обсязі та своєчасно, обґрунтовано та чітко виклав відповідь, під час виконання використав сучасну літературу, застосував теоретичні знання при виконанні практичних завдань, наводив приклади, правильно оформив роботу.
27-28	Студент правильно виконав самостійну роботу в повному обсязі, обґрунтовано та чітко виклав відповідь, під час виконання використав сучасну літературу, вміє застосовувати теоретичні знання при виконанні практичних завдань, наводить приклади, але робота виконана не зовсім правильно та несвоечасно.
25-26	Студент виконав самостійну роботу не в повному обсязі або несвоечасно, під час її виконання використав сучасну літературу, вміє наводити окремі приклади, оформлення роботи відповідає встановленим вимогам, але при виконанні практичних занять студент не користується набутими знаннями.
23-24	Студент виконав самостійну роботу не в повному обсязі або несвоечасно, під час її виконання не використовував сучасну літературу, частково використовує теоретичний матеріал при виконанні практичного завдання, вміє наводити окремі приклади, правильно оформив роботу.
21-22	Студент виконав самостійну роботу не в повному обсязі або несвоечасно. Робота оформлена правильно, але під час виконання роботи студент не використовував сучасну літературу, не вміє застосовувати знання при виконанні завдань практичного характеру, та лише намагається наводити приклади.
20	Студент виконав самостійну роботу не в повному обсязі та несвоечасно, під час її виконання не використовував сучасну літературу, не розуміє ролі теоретичного матеріалу при виконанні завдань практичного характеру, приклади не наводить, оформлення роботи не відповідає встановленим вимогам.
1 – 19	Виконання самостійної роботи не розкриває суті завдання.
0	Студент не виконав самостійну роботу.

Іспит.

Критерії оцінки

Кількість балів	Критерії оцінювання
40	Студент бездоганно відповів на питання та вирішив практичне завдання, навів достатньо прикладів, проявив глибокі знання змісту програмного

	матеріалу, основної і допоміжної літератури.
39	Студент правильно відповів на питання та вирішив практичне завдання, але не навів достатньо прикладів, проявив глибокі знання змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
38	Студент правильно відповів на питання та вирішив практичне завдання, але не навів прикладів, проявив недостатні знання змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
37	Студент на достатньому рівні відповів на питання та вирішив практичне завдання, навів окремі приклади, але не проявив глибоких знань змісту програмного матеріалу.
36	Студент на достатньому рівні відповів на питання, припустився незначних помилок при виконанні практичного завдання, навів приклади, але не проявив знань змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
35	Студент припустився незначних помилок при відповіді на питання і виконанні практичного завдання, не навів достатньо прикладів та не проявив достатніх знань змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
34	Студент припустився помилок при відповіді на питання і виконанні практичного завдання, але навів приклади, не проявив знань змісту програмного матеріалу.
33	Студент не повністю відповів на питання, але вирішив практичне завдання, навів окремі приклади та проявив достатні знання змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
32	Студент на достатньому рівні відповів на питання, але повністю вирішив практичне завдання, не навів достатньо прикладів, але проявив знання змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
31	Студент не повністю відповів на питання і виконав практичне завдання, але навів достатньо прикладів та проявив окремі знання змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
30	Студент не повністю відповів на питання та вирішив практичне завдання, не навів достатньо прикладів, проявив окремі знання змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
29	Студент не послідовно і не логічно відповів на питання і вирішив практичне завдання, не навів достатньо прикладів, але проявив знання змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
28	Студент частково відповів на питання, але на достатньому рівні вирішив практичне завдання, не навів достатньо прикладів, але проявив знання змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
27	Студент на достатньому рівні відповів на питання, але частково вирішив практичне завдання, не навів достатньо прикладів, але проявив знання змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
26	Студент частково відповів на питання і вирішив практичне завдання, не навів достатньо прикладів, але проявив знання змісту програмного матеріалу та основної літератури.
25	Студент на достатньому рівні відповів на питання, але вирішив практичне завдання з суттєвими помилками, не навів достатньо прикладів, не проявив знань змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
24	Студент відповів на питання з суттєвими помилками, але на достатньому рівні вирішив практичне завдання, навів невірні приклади, не проявив знань

	змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
23	Студент відповів на питання і вирішив практичне завдання з принциповими помилками, не навів прикладів, не проявив знань змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури, не правильно відповів на додаткові запитання.
22	Студент не повністю відповів на питання, фрагментарно вирішив практичне завдання, не навів прикладів, не проявив знань змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури, неправильно відповів на додаткові запитання.
21	Студент фрагментарно відповів на питання, не повністю вирішив практичне завдання, не навів прикладів, не проявив знань змісту програмного матеріалу, основної літератури, не відповів на додаткові запитання.
20	Студент фрагментарно відповів на питання та вирішив практичне завдання, не навів прикладів, не має уяви про зміст програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури, не відповів на додаткові запитання.
1 – 19	Відповідь студента не розкриває суті питань.
0	Студент не зробив спроби відповісти на питання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій.
2. Таблиці та плакати.
3. Презентації.
4. Електронні навчальні посібники і підручники.

14. Рекомендована література

Базова

1. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання : у 2 т. / за ред. Т.Ю. Круцевич. Київ : “Олімпійська література”, 2017. Т 1. 384 с.
2. Москаленко Н.В., Власюк О.О., Степанова І.В., Шиян О.В. Інноваційні технології у фізичному вихованні школярів: навч. посібник 2-ге видання. Дніпропетровськ : Інновація, 2014. 332 с.
3. Москаленко Н.В., Власюк О.О., Степанова І.В., Шиян О.В. Інноваційні технології у фізичному вихованні школярів : навч. посібник [для студ. вищ. навч. закладів]. Дніпропетровськ : Інновація, 2010. 287 с.
4. Москаленко Н.В., Борисова Ю.Ю., Сидорчук Т.В., Лядська О.Ю. Інформаційні технології у фізичному вихованні : навч. осібник. Дніпропетровськ : Інновація, 2014. 128 с.
5. Кошелева Е.А., Михайленко Ю.М. Здоровье и здоровый образ жизни : методические рекомендации. Днепропетровск, 2012. 32 с.
6. Круцевич Т.Ю. Контроль в физическом воспитании детей, подростков и юношей : учеб пособие [для студ. высш. учеб. завед. физвоспит. и спорта] / Т.Ю. Круцевич, М.И. Воробьев. - К., 2005. - 195 с.
7. Методичні рекомендації щодо підвищення ефективності різних програм фізичного виховання в школі, їх змісту та технології реалізації / [Т.Ю. Круцевич, О.Л. Благій, Г.Г. Смоліус, О.В. Андреева]. Київ: Наук. світ, 2006. 25 с.
8. Москаленко Н.В., Демідова О.М. Спортивні танці для дітей: інноваційні підходи : монографія. Дніпро: Інновація, 2016. 198 с.
9. Москаленко Н.В. Кожедуб Т.Г. Інноваційні підходи до теоретичної підготовки у фізичному вихованні : навчальний посібник. Дніпропетровськ, 2015. 107 с.
10. Москаленко Н.В., Кожедуб Т.Г. Інноваційні підходи до теоретичної підготовки у фізичному вихованні: навчальний посібник. Дніпропетровськ : Інновація, 2015. 108 с.
11. Москаленко Н.В., Корж Н.Л., Єлісеєва Д.С. Організація самостійних занять з фізичного виховання учнівської та студентської молоді : монографія. Дніпро : Інновація, 2017. 200с.
12. Москаленко Н.В., Власюк О.О. Вперед, до джерела здоров'я! Дніпропетровськ, 2006. 103 с.
13. Москаленко Н.В. Сюжетные уроки физической культуры в общеобразовательной школе : [метод. реком.]. Днепропетровск : Інновація, 2004. – 49 с.
14. Москаленко Н.В. Ломако Інтегровані уроки в системі фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку : [метод. реком.]. Дніпропетровськ : Інновація, 2007. 33 с.
15. Москаленко Н.В., Гут Л.М., Лаврова Л.С., Савченко В.А. Орієнтовні уроки-тренінги з фізичної культури (1-й клас). Дніпропетровськ : Інновація, 2012. 39с.
16. Москаленко Н.В., Гут Л.М., Лаврова Л.С., Савченко В.А. Орієнтовні уроки-тренінги з фізичної культури (2-й клас). Дніпропетровськ : Інновація, 2012. 41с.

17. Москаленко Н.В., Гут Л.М., Лаврова Л.С., Савченко В.А. Орієнтовні уроки-тренінги з фізичної культури для (3-й клас). Дніпропетровськ : Інновація, 2012. 42с.
18. Москаленко Н.В., Гут Л.М., Лаврова Л.С., Савченко В.А. Орієнтовні уроки-тренінги з фізичної культури (4-й клас). Дніпропетровськ : Інновація, 2012. 44с.
19. Москаленко Н.В., Лаврова Л.В., Савченко В.А., Гут Л.М. Орієнтовні уроки фізичної культури в початковій школі з інтерактивними методами навчання для 1-4 класів. Дніпропетровськ, 2012.
20. Спортивна абетка. Робочий зошит з фізичної культури для учнів 1 класів загальноосвітніх шкіл / Москаленко Н.В., Лаврова Л.В., Савченко В.А., Гут Л.М., Ломако Н.М. Дніпропетровськ, 2012, 48 с.
21. Теория и методика физического воспитания : учеб для студ. высш. учеб. зав. физ. воспитания и спорта : в 2 т. / под ред. Т.Ю. Круцевич. – К. : Олимпийская литература, 2003. Т. 1. 423 с.
22. Москаленко Н.В., Лаврова Л.С., Савченко В.А., Гут Л.М., Ломако. Фізкультуркін у спортивній країні для 2-х класів. Дніпропетровськ, 2012. 48с.
23. Москаленко Н.В., Лаврова Л.С., Савченко В.А., Гут Л.М., Ломако. Фізкультуркін у спортивній країні для 3-х класів. Дніпропетровськ, 2012. 48с.
24. Москаленко Н.В., Лаврова Л.С., Савченко В.А., Гут Л.М., Ломако. Фізкультуркін у спортивній країні для 4-х класів. Дніпропетровськ, 2012. 48с.
25. Гонтаровська Н.Б. Інноваційні технології розвитку особистості. Науково-методичний посібник. Дніпропетровськ, 2011. 278с.
26. Єжова О.О., Бесєдіна А.А., Бережна Т.І. Школи здоров'я у країнах Східної Європи: теорія і практика : монографія. Суми : Сумський державний університет, 2016. 288с.
27. Комков А.Г. Оздоровительная физическая подготовка учащихся общеобразовательных школ: метод. пособие / А.Г. Комков [и др.]. – СПб., 2006. 96 с.
28. Матвеев А.П., Мельников С.Б. Методика физического воспитания с основами теории : учеб. Пособие. Москва : Просвещение, 1991. 191 с.
29. Советова Е. В. Оздоровительные технологии в школе. Москва : Феникс, 2007.
30. Турчик І.Х., Шиян О.І. Освітня політика Англії з фізичного виховання (Національний курикулум). Львів, 2008. 104 с.

Допоміжна

1. Адирхаєв С.Г. Сучасна технологія фізичного виховання студентів з обмеженими можливостями здоров'я в умовах інклюзивної освіти. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2016. № 1. С. 4-12.
2. Безверхня Г. В. Мотивація до занять фізичною культурою і спортом школярів 5-11 класів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук. : 24.00.02. Львів, 2004. 22 с.
3. Безверхня Г. Фактори, що впливають на формування мотивації рухової активності школярів. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2008. №3-4. С. 99-102.
4. Вишневский В. А. Здоровьесбережение в школе (Педагогические стратегии и технологии). *Теория и практика физической культуры*. 2002. № 1. 268 с.
5. Власюк О.О. Вперед, до джерела здоров'я! : навч. посібник. Дніпропетровськ, 2003. 103 с.

6. Волков Л.В. Теория и методика юношеского спорта. Київ : «Олимпийская литература», 2002. 295 с.
7. Волков Л.В. Физическое воспитание учащихся. Киев : Радянська школа, 1988. 184 с.
8. Глазирін Д.Д. Основи диференційованого фізичного виховання. Черкаси : Відлуння - плюс, 2003. 351 с.
9. Давиденко Е.В. Семенов В.П. Совершенствование содержания программы физического воспитания в начальной школе на основе использования инновационных видов двигательной активности. *Физическое воспитание и спорт в системе образования как фактор физического и духовного оздоровления нации*. 2009. т.3. ч.2. С. 72-75.
10. Давидюк І.В. Теоретичний аналіз впровадження здоров'язберігаючих технологій у початкових класах. *Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова (Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт))*. 2015. Вип. 5 К(61). С. 74-77.
11. Даниленко Л.І. Основні проблеми освітньої інноватики в сучасній теорії і практиці. Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи : зб. наук. праць. Київ : Логос. 2000. С. 6-12.
12. Даниленко Л.І. Управління інноваційною діяльністю в загальноосвітніх навчальних закладах. Київ : Міленіум, 2004. 358 с.
13. Дубогай О.Д. Інтеграція пізнавальної і рухової діяльності в системі навчання і виховання школярів. Київ : Оріята, 2001. 152 с.
14. Дубогай О.Д. Розвиток творчої особистості школяра засобами фізичної культури. *Нива знань*. 1999. №3. С. 52-54.
15. Инклюзивное образование : методология, практика, технологии: Материалы международной научно-практической конференции (20-22 июня 2011, Москва) / Моск. гор. психол. – пед. Ун-т; ред. кол.: С.В. Алехина и др. Москва : МГППУ. 2011. 244с.
16. Іваній І. Компетентнісний підхід до професійної підготовки вчителя фізичної культури. *Фізичне виховання, спорт і культураздоров'я у сучасному суспільстві*. 2013. № 1(21). С. 43-47.
17. Инклюзивна освіта від “А” до “Я” : поради для педагогів і батьків / Укладачі Н.В. Заєркова, А.О. Трейтяк. Київ, 2016. 68с.
18. Іщенко О.С. Формування мотивації підлітків до занять фізичною культурою в умовах навчально-виховного процесу загальноосвітньої школи. дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. наук з фіз. вих і спорту: 24.00.02. Київ, 2015. 265с.
19. Касаткин А.А. Структура мотивации оздоровительной деятельности студентов : дис. ... канд. псих. наук. Саратов, 1992. 24 с.
20. Кашуба В., Андреева О., Сергієнко К., Гончарова Н. Проектування системи моніторингу фізичного стану школярів на основі використання інформаційних технологій. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2006. №3. 30с.
21. Ким Т. Концептуальные основы физического воспитания в системе “семья – школа”. *Физическое воспитание и спорт в системе образования как фактор физического и духовного оздоровления нации*. 2009. т.3. ч.2. С. 109-113.
22. Киричук Т.В. Особистісно орієнтований підхід до дитини в освітньому просторі ДНЗ. *Таврійський вісник освіти*. 2013. № 4(44). С7 28-32.
23. Кузнецова О.Т. Сутність, взаємозв'язок та місце педагогічних технологій в системі фізичного виховання студентської молоді. *Фізичне виховання і спорт у контексті державної програми розвитку фізичної культури в Україні: досвід, проблеми, перспективи*. 2015. №2. С.83-89.

24. Лукьяненко В.П. Современные подходы в организации внеклассной работы с детьми младшего и среднего школьного возраста. *Физическое воспитание и спорт в системе образования как фактор физического и духовного оздоровления нации*. Минск. 2009. Ч 2. С. 189-194.
25. Лукьяненко В.П. Современный урок физической культуры. *Физическая культура :воспитание, образование, тренировка*. 1999. № 2. С. 23-24.
26. Лясота Т.І., Левицька О.М. Інноваційні технології в системі фізичного виховання студентів. *Молодий вчений*. 2017. № 3.1 (43.1). С. 202-205.
27. Мартинець Л.А. Сучасні моделі освіти : навчально-методичний посіб. Вид. 2 доповнено та переробл. Вінниця : ДонНУ, 2015. 102с.
28. Методичні рекомендації щодо підвищення ефективності різних програм фізичного виховання в школі, їх змісту та технології реалізації / Т.Ю. Круцевич, О.Л. Благий, Г.Г. Смоліус, О.В. Андреева. Київ : Наук, світ, 2006. 25 с.
29. Мищенко О. Нетрадиційні методики збільшення рухової активності учнів початкової школи. *Молода спортивна наука України*. Львів. 2002. Вип. 6. т. 1. С. 320-322.
30. Монахов В. М. Методология проектирования педагогической технологии (аксиоматический аспект). *Школьные технологии*. 2002. № 3. С. 57 - 71.
31. Моїсєєв С.О. Особистісно орієнтований підхід до фізичного виховання старшокласників у навчально-виховному процесі загальноосвітньої школи. автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.07. Дрогобич, 2009. 20с.
32. Москаленко Н., Єлісєєва Д. Вплив самостійних занять фізичним вихованням на фізичний стан старшокласників. *Спортивний вісник придніпров'я*. 2017. № 1. С. 197-202.
33. Москаленко Н., Демідова О. Спортивні танці для дітей: інноваційні підходи. *Спортивний вісник придніпров'я*. 2017. № 1. С. 203-208.
34. Москаленко Н. Інноваційна діяльність у фізичному вихованні загальноосвітніх навчальних закладів. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : збірник наукових праць*. 2015. №4(32). С. 35-38.
35. Ніколаї Г.Ю. Інноваційний розвиток фізичного виховання і спорту в університетах республіки Польща. *Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології*. 2014. № 4 (38). С. 55-65.
36. Оздоровительная физическая подготовка учащихся общеобразовательных школ : метод. пособие / А.Г. Комков и др. – СПб., 2006. 96 с.
37. Передерій О.Л. Вальдорфська педагогіка як гуманістично орієнтована система навчання та виховання школярів. *Журнал науковий огляд*. 2017. № 4(36). С.1-8.
38. Рибалко П., Гвоздецька С., Прокопова Л. Сучасні підходи до організації фізкультурно-оздоровчої роботи в закладах освіти. *Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології*. 2016. № 3 (57). С. 340-347.
39. Роганова М.В., Хорошайло О.С. Виховання духовно-моральних цінностей як складова соціокультурної та духовної реабілітації студентів в умовах Центру духовно-інтелектуального розвитку та реабілітації : науково-метод. посібник. Краматорськ, 2010. 186 с.
40. Ротерс Т. Методологічні засади фізичного виховання школярів. *Фізичне виховання, спорт і культураздоров'я у сучасному суспільстві*. 2012. № 4(20). С. 180-183.
41. Свириденко С. Навчаємо бути здоровими: Позакласна робота (5-9 кл.). Київ : Шкіл. світ : вид. Л. Галіцина, 2007. 128 с.
42. Седых Н. В. Здоровьесберегающие технологии в дошкольных заведениях Волгограда. *Физическая культура : воспитание, образование, тренировка*. 2002. № 1. С. 49 – 57.

43. Турчина Н.І. Моделі організаційно-педагогічних умов фізичного виховання студентів I – IV курсів. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2011. № 5. С. 90-93.
44. Фізична культура: експериментальна навчальна програма для учнів 1-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів / В.М. Єрмолова, Л.І. Іванова, Г.Г. Смоліус [та інш.]. Київ : Наук. світ, 2006. 77 с.
45. Фізичне виховання підлітків у позакласній роботі загально-освітніх навчальних закладів : навч.-метод. Посіб / Ю.Є. Докукіна, Г.А. Коломоєць, М.В. Тимчук ; за ред. М.В. Тимчака. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 172с.
46. Харитоновна О. О. Технология оздоровительных занятий теннисом с младшими школьниками в условиях фитнес клуба : автореф. дис. на соискание уч. степени к.пед.н. : 13.00.04 “Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной и адаптивной физической культуры”. Москва, 2009. 24 с.
47. Хрипко І. Динаміка показників психофізичного розвитку молодших школярів під впливом занять з традиційними та інноваційними засобами фізичної культури. *Молода спортивна наука України : зб. наук. пр.* Львів. 2008. Вип. 12. т 2. С. 201 -205.
48. Хрипкова А.Г. Научные основы в совершенствовании физического воспитания школьников : Физическая культура в школе, 1976. С. 8-12.

15. Інформаційні ресурси.

1. <http://www.gov.ua/main.php> - Рішення колегій Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я, Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту Електронний ресурс “Про реформування фізичного виховання учнів та студентської молоді у навчальних закладах України” від 11.11. 2008/№ 13/1 - 2, 10, 11/1. – 5 с.
2. <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola> - сайт Міністерства науки і освіти України “Нова Українська школа”.
3. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti> - сайт Міністерства науки і освіти України “Державні стандарти”.
4. <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-kontseptsii-rozvitku-inklyuzivnogo-navchannya> - Про затвердження концепції розвитку інклюзивного навчання : Наказ міністерства освіти і науки України від 01 жовтня 2010р. №912.
5. <http://education-inclusive.com/wp-content/docs/Navchalno-metodychnyj-posibnyk-Osnovy-Inklyuzivnoyi-osvity.pdf> - Основи інклюзивної освіти. Навчально-методичний посібник / за ред. А.А. Колупаєвої. Київ : «А.С.К.», 2012. 308 с.
6. <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf> -Концепція “Нової Української школи” . Ухвалено МОН 27/10/2016. 34с.
7. https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258/ - Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року : розпорядження КМУ № 988-р від 14.12.16 року.